

Sysselsättning i jordbruket 2010

JO0401

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	3
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	5
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
1.2 Fullständighet	5
B.2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6

2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer.....	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Sysselsättning i jordbruket

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik
gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se
<http://www.scb.se/SOS>

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Jordbruksverket
<i>Postadress:</i>	551 82 JÖNKÖPING
<i>Besöksadress:</i>	Vallgatan 8
<i>Kontaktperson:</i>	Ann-Marie Karlsson
<i>Telefon:</i>	036- 15 59 33
<i>Telefax:</i>	036- 34 01 96
<i>E-post:</i>	ann-marie.karlsson@jordbruksverket.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Jordbruksverket
<i>Postadress:</i>	551 82 JÖNKÖPING
<i>Besöksadress:</i>	Vallgatan 8
<i>Kontaktperson:</i>	Linnea Wahlgren
<i>Telefon:</i>	036- 15 64 31
<i>Telefax:</i>	036- 34 01 96
<i>E-post:</i>	linnea.wahlgren@jordbruksverket.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99), förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100) och Jordbruksverkets föreskrifter om statistisk undersökning avseende strukturen i jordbruket (SJVFS 2010:16)

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

Denna statistik baseras på en undersökning som regleras av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1166/2008 av den 19 november 2008 om undersökningar om jordbrukets struktur och en undersökning om produktions-metoder inom jordbruket samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 571/88.

A.10 Syfte och historik

Sedan lång tid tillbaka genomförs i Sverige varje år statistiska undersökningar för att redovisa jordbrukets struktur i juni månad. Vissa år består en del av denna redovisning i att statistiskt belysa sysselsättningen i jordbruket. Tidigare har undersökningar om sysselsättningen i jordbruket genomförts enligt EU:s regelverk avseende åren 1995, 1997, 1999, 2003, 2005 och 2007.

A.11 Statistikanvändning

Denna typ av statistik används av EU-kommissionen som underlag för bedömningar av effekten av den förda jordbrukspolitiken samt för analyser och utredningar. I Sverige används statistiken bl.a. av branschorganisationer, enskilda företag och Jordbruksverket som underlag för kalkyler, prognoser och utredningar.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Statistiken baseras på Lantbruksregistret (LBR) 2010 och en enkätundersökning i juni 2010 som gick ut till samtliga jordbruksföretag i landet. En enkät med fördjupade uppgifter om bland annat sysselsättningen i jordbruket gick ut till ca 7 000 av dessa företag. Enkätundersökningen var en del i en större strukturundersökning som EU:s medlemsländer skulle genomföra 2010.

Rampopulationen för urvalet bestod av 2009 års LBR uppdaterat med information från administrativa register. Datainsamling skedde genom att brukarna svarade på en postenkät antingen genom att fylla i blanketten och återsända den till Jordbruksverket eller genom att fylla i blanketten elektroniskt på Jordbruksverkets webbplats. De som inte svarade på enkäten innan utsatt datum ringdes upp minst en gång och gavs tillfälle att svara på så sätt.

A.13 Internationell rapportering

Redovisning sker till EU-kommissionen, Eurostat.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det finns inga planer på att ändra undersökningsinnehållet beträffande sysselsättningen inom jordbruket i kommande undersökningar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Denna statistik redovisar antal sysselsatta inom jordbruket 2010 efter olika indelningar. Statistiken baseras på en enkätundersökning som genomfördes till följd av krav inom EU på att statistiska strukturundersökningar ska genomföras i medlemsländerna.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De storheter som presenteras är

- Antal sysselsatta i jordbruk under perioden juni 2009 - maj 2010
- Antal årsverken (AWU) i jordbruk under perioden juni 2009 - maj 2010
- Antal personer med verksamhet utanför jordbruket under perioden juni 2009 - maj 2010 (skattningar baserade på den fördjupade undersökningen)

1.1.1 Objekt och population

Den population, som statistiken ska belysa, utgörs av samtliga jordbruksföretag i landet som i juni 2010

- brukade mer än 2,0 ha åkermark eller
- hade minst 5,0 ha jordbruksmark eller
- hade minst 50 kor eller 250 nötkreatur eller 50 suggor eller 250 svin eller 50 tackor eller 1 000 höns (inklusive kycklingar) eller
- hade minst 2 500 kvm frilandsareal för trädgårdsproduktion eller
- hade minst 200 kvm växthusyta för trädgårdsproduktion

Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med företagare avses den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten på jordbruksföretaget.

1.1.2 Variabler

De variabler som redovisas är:

- antal sysselsatta
- antal årsverken
- antal jordbruksföretag (genom antal företagare och driftsledare)

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av totaler såsom antal sysselsatta, antal årsverken och antal jordbruksföretag. Uppgifter från den fördjupade undersökningen, vilket är en urvalsundersökning, är skattningar av totalerna och osäkerheten i skattningarna redovisas i form av medelfel.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Antal *sysselsatta* och antal *årsverken (AWU)* inom svenskt jordbruk redovisas efter följande indelningar:

- regioner (län och produktionsområde)
- storleksgrupper (åkermark och jordbruksmark)
- sysselsättningsförhållanden
- kön
- ålder
- arbetstid

1.1.5 Referenstider

Sysselsättningsuppgifterna avser perioden maj 2009 - juni 2010.

1.2. Fullständighet

-

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I denna statistik förekommer täckningsfel, bortfallsfel, mätfel, bearbetningsfel och modellfel. Av dessa fel borde modell- och mätfel påverka tillförlitligheten i statistiken. Tillförlitligheten redovisas kvantitativt enbart genom precisionen (relativa medelfelet) i skattningarna när skattningar gjorts. Detta avspeglar effekten av slumpmässiga fel och inte systematiska fel eller minnesfel (se 2.2.3 Mätning).

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning bland landets alla jordbruksföretag. Utskicket baseras på Lantbruksregistret avseende 2009 uppdaterat med information från administrativa register.

Till den fördjupade undersökningen stratifierades populationen med avseende på nötkreatur, får, svin, fjäderfä samt areal jordbruksmark. Urvalets fördelning har gjorts för att minimera variansen på de variabler som Eurostat satt upp krav på. Vid dragning användes obundet slumpmässigt urval (OSU) inom respektive stratum.

2.2.2 Ramtäckning

Undertäckning förekommer om uppdateringen av jordbruksföretag i rampopulationen inte har blivit komplett.

Övertäckning: Problem med övertäckning bedöms vara små.

2.2.3 Mätning

Via enkäten inhämtas uppgifter om antal sysselsatta inom svenskt jordbruk fördelat på brukare, makar/sambor, övriga familjemedlemmar, andra stadigvarande sysselsatta samt tillfälligt sysselsatta. Mätfel förekommer i den grad uppgifterna i enkätundersökningens svarsblanketter är felaktiga. En typ av mätfel utgörs av minnesfel. Risken finns att den som svarar på blanketten glömmer att redovisa alla anställda eller redovisar för många anställda eller lämnar felaktiga uppgifter om arbetstid. En annan typ av mätfel utgörs av specifikationsfel. För uppgiftslämnaren kan det vara svårt att exakt dra gränsen mellan stadigvarande och tillfällig sysselsättning eller mellan sysselsättning i jordbruket och i närliggande verksamhet, t.ex. i skogsbruket.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfallet i enkätundersökningen var ca 4 %. Utöver detta tillkommer bortfall då respondenten inte svarat alls på avsnittet om sysselsättning eller inte besvarat alla frågor i avsnittet om sysselsättning. Denna andel är betydligt högre än 4 %.

Om uppgifter saknades i hela sysselsättningsavsnittet i enkäten imputerades hela avsnittet med hjälp av uppgifter från ett liknande företag. Om uppgifter för

enskilda variabler saknades, t.ex. antal arbetstimmar för en eller flera personer på ett företag, användes företagets totala standardarbetstimmar för att uppskatta och fördela arbetstiden på de personer där uppgifter saknades.

2.2.5 Bearbetning

Fel från bearbetningsprocessen har upptäckts (främst fel från skanning) och åtgärdats. Kvarstående fel från bearbetningsprocessen bedöms inte påverka resultaten i stort även om felaktiga uppgifter kan finnas för enskilda företag.

2.2.6 Modellantaganden

I de fall det förekommit svarsbortfall avseende sysselsättning har uppskattningar gjorts av de uppgifter som saknats. Dessa har baserats på uppgifter från liknande jordbruksföretag som lämnat uppgifter. Modellfel förekommer i den mån dessa uppskattningar har baserats på felaktiga antaganden.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Som mått på precisionen i skattningarna anges det relativa medelfelet i procent. Detta beräknas som kvoten av det uppskattade medelfelet i skattningen och den beräknade totalen. Medelfelet avspeglar slumpmässiga fel och inte systematiska fel såsom bortfallsfel eller modellfel. Med hjälp av medelfelet kan exempelvis konfidensintervall beräknas på följande sätt. För en skattning av antalet sysselsatta på 177 384 och ett medelfel på 0,5 % kan man med 95 % sannolikhet säga att det verkliga antalet sysselsatta ligger i intervallet

$$177\,384 \pm 1,96 (\text{tabellvärde}) * 0,005 (\text{medelfel}) * 177\,384 (\text{antal sysselsatta}) = 177\,384 \pm 1738$$

det vill säga mellan 175 646 och 179 122 personer

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningar om antal sysselsatta kommer närmast att göras år 2013.

3.2 Framställningstid

11 månader

3.3 Punktlighet

Publiceringen av detta Statistiska meddelande var planerad till den 16 juni 2011. Publiceringen skedde enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Observera att ökningen av antalet företag och antalet sysselsatta i jordbruket mellan 2003 och 2005 bör tolkas med försiktighet. Ökningen innebär inte att den faktiska strukturen och sysselsättningen i jordbruket förändrats på motsvarande sätt.

Fr.o.m. år 2010 har definitionen för vilka företag som ingår i LBR ändrats. Detta för att ta hänsyn till EU:s avgränsningar, som inte fullt ut stämmer överens med de svenska. Fr.o.m. 2010 är därför LBR:s avgränsningar en sammanslagning av de gamla svenska avgränsningarna i LBR samt EU:s avgränsningar. Detta gör att uppgifterna för år 2010 inte är fullt jämförbara med föregående års siffror. På grund av detta har det i alla tabeller lagts in värden för Riket som överensstämmer med den gamla, svenska definitionen av LBR.

Den största skillnaden mellan den gamla svenska definitionen av LBR och EU:s avgränsningar gäller arealer. Medan man i de gamla, svenska avgränsningarna hade en gräns på minst 2,0 hektar åkermark har man i EU:s avgränsningar en gräns på minst 5,0 hektar jordbruksmark. I LBR 2010 används därför en avgränsning på minst 2,0 hektar åkermark eller minst 5,0 hektar jordbruksmark. För en jämförelse mellan de olika avgränsningarna, se tabellen nedan. Med de gamla, svenska avgränsningarna innehåller LBR 68 150 företag 2010. Med den nya avgränsningen innehåller LBR 71 091 företag. Således gör den nya avgränsningen att LBR ökar med ca 3 000 företag. Dessa företag återfinns i stort sett bara i storleksklassen företag med 2,0 hektar åkermark eller mindre.

Jämförelse av avgränsningar i LBR 2010

Gamla, svenska LBR	EU:s avgränsningar	LBR:s nya avgränsningar
68 150 företag	63 711 företag	71 091 företag
2,0 ha åkermark	5,0 ha jordbruksmark	2,0 ha åkermark
0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter	1,0 ha permanenta utomhusgrödor (fruktträd, plantskolor osv.)	5,0 ha jordbruksmark
200 kvm växthusyta	0,5 ha andra utomhusodlingar (grönsaker, jordgubbar osv.)	0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter
50 mjölkkor	0,1 ha växthusgrödor	200 kvm växthusyta
250 nötkreatur	0,1 ha blommor och andra dekorativa grödor	10 nötkreatur
250 svin	10 nötkreatur	50 svin
50 suggor	50 svin	10 suggor
50 tackor	10 suggor	20 får
1000 fjäderfä	20 får	1000 fjäderfä
	1000 fjäderfä	

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten torde vara god med motsvarande statistik från övriga EU-länder

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

-

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden JO 30 SM 1101 på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under avdelningen ”Statistik” samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Vissa sammanställningar publiceras även i Jordbruksstatistisk årsbok och i Jordbruksverkets statistikdatabas som återfinns på hemsidan.

5.2 Presentation

Presentation sker i tabeller, diagram och textkommentarer.

5.3 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB kan på beställning utföra specialbearbetningar av materialet.

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Linnea Wahlgren på Jordbruksverket, telefon 036-15 64 31. Frågor kan även sändas till statistik@jordbruksverket.se.